כיתה ד' | חינוך פיננסי | שיעור 1 מתוך 4 | 45 דק' | מתאים לממלכתי ולממלכתי-דתי

כמה עודף אקבל?

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יחשבו עודף כהפרש בין הסכום ששולם למחיר
- התלמידים יחשבו עודף בדרך של השלמה (כמו קופאי)
- התלמידים יבדקו אם העודף שקיבלו נכון

📖 הסבר למורה

עודף הוא הכסף שמקבלים בחזרה כשמשלמים יותר מהמחיר. מחשבים אותו בחיסור: הסכום ששולם פחות המחיר. דרך נוחה נוספת היא השלמה, כמו שעושים בקופה: אם המחיר 32 ₪ ושילמנו 50 ₪, משלימים מ-32 ל-40 (8 ₪) ומ-40 ל-50 (10 ₪), ובסך הכול העודף הוא 18 ₪. כדאי להרגיל את התלמידים לבדוק תמיד את העודף: המחיר ועוד העודף צריכים להיות שווים לסכום ששולם.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

חומרים: כרטיסי מחיר, כסף מודפס, ישר מספרים

1. פתיחה: המורה 'קונה' מתלמיד ספר במחיר בדוי של 32 ₪ ומשלמת בשטר של 50 ₪. כמה עודף צריך להחזיר?
2. מדגימים על הלוח שתי דרכים: חיסור, והשלמה בקפיצות על ישר המספרים.
3. משחק קופה בזוגות: קונה ומוכר מחליפים תפקידים עם כרטיסי מחיר וכסף מודפס.
4. מילוי דף העבודה.

💡 הערות למורה

טעות נפוצה: בחיסור עם פריטה (100 פחות 67) תלמידים כותבים 47 במקום 33. השלמה בקפיצות מקטינה טעויות. למתקדמים: לחשב עודף בקנייה של כמה מוצרים.

📝 בדף העבודה

כמה עודף אקבל?: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון: כמה עודף אקבל?

1. 50 - 32 = 18 ₪. בדיקה: 32 + 18 = 50
2. 100 - 67 = 33 ₪. בדיקה: 67 + 33 = 100
3. 20 - 13 = 7 ₪. בדיקה: 13 + 7 = 20
4. 200 - 145 = 55 ₪. בדיקה: 145 + 55 = 200
5. 45 + 8 = 53; 100 - 53 = 47 ₪
6. 20 - 6 = 14 ₪
7. לא. העודף הנכון הוא 50 - 38 = 12 ₪.
8. מ-27 ל-30 זה 3 ₪, ומ-30 ל-50 זה 20 ₪. ביחד 23 ₪.